Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет педагогічний
Кафедра музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри музичного мистецтва
_____ Альона БОРШУЛЯК
26 серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ МИСТЕЦТВА

підготовки здобувачів вищої освіти **першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**
за освітньо-професійною програмою **Середня освіта (Музичне мистецтво)**
спеціальності **А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)**
предметної спеціальності **А4.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)**
галузі знань **А Освіта**
мова навчання **українська**

2025 -2026 навчальний рік

Розробник програми: Тетяна БОРИСОВА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музичного мистецтва

Ухвалено на засіданні кафедри музичного мистецтва

Протокол № 10 від « 26» серпня 2025 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант
Освітньо-професійної програми Тетяна СОВІК

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. **Мета вивчення навчальної дисципліни**: формування інформаційної обізнаності здобувачів вищої освіти у царині історії світового та вітчизняного мистецтва; розширення обсягу мистецтвознавчих теоретичних знань у галузі різних видів мистецтв (живопису, архітектури,скульптури, музики, театру, мистецтва кінематографії), їх основних напрямів, стилів і течій, видатних персоналій світового культурного простору.
2. **Обсяг дисципліни**

Найменування показників	**Очна (денна) форма здобуття вищої освіти**
Рік навчання	1-й
Семестр вивчення	2-й
Кількість кредитів ЄКТС	4
Загальний обсяг годин	120
Кількість годин навчальних занять	40
Лекційні заняття	22
Практичні заняття	18
Семінарські заняття	-
Лабораторні заняття	-
Самостійна та індивідуальна робота	80
Форма підсумкового контролю	екзамен

3. **Статус дисципліни:** навчальна дисципліна належить до обов'язкових освітніх компонент.
4. **Передумови для вивчення дисципліни:** володіння знаннями з Історії та культури України.

5. **Програмні компетентності навчання:**

Компетентності:

Інтегральна компетентність(ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів педагогіки, психології, мистецтва, музичного мистецтва, методики навчання мистецтва, музичного навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти..

Загальні компетентності	**ЗК 02**	Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.
	ЗК 03	Здатність поважати різноманітність і полікультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.
	ЗК 04	Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді на основі етичних принципів, толерантності, до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.
	ЗК 05	Здатність діяти автономно, приймати обгрунтовані рішення і відповідати за їх виконання.
	ЗК 06	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку мистецтва, музичного мистецтва, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.
Спеціальні компетентності	**СК 04**	Здатність формувати та розвивати в учнів ключові та предметні компетентності, реалізовувати наскрізні змістові лінії засобами мистецтва, музичного мистецтва, розвивати критичне мислення.
	СК 09	Здатність вільно використовувати теоретичний тезаурус (музичний, художній) в освітньому процесі з мистецтва, музичного мистецтва в закладах загальної середньої освіти.
	СК 12	Здатність транслювати емоційно-ціннісне ставлення до національного і світового музичного та інших видів мистецтва (живопису, скульптури, архітектури, театру, кіно, дизайну, хореографії тощо) через художньо-педагогічну та музично-виконавську інтерпретацію творів мистецтва.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни «Історія мистецтва»:

ПРН 11	Розуміти, пояснювати духовні, національні, етико- естетичні, мистецькі цінності та імплементувати їх в освітню діяльність учителя мистецтва, музичного мистецтва закладу загальної середньої освіти.

ПРН 12	Володіти і використовувати тезаурус музичного мистецтва та інших видів мистецтв (живопису, скульптури, архітектури, театру, кіно, дизайну, хореографії тощо), аналізувати та систематизувати зміст програмно-методичного інструментарію музично-педагогічної та художньо-виконавської діяльності.

7. **Засоби діагностики результатів навчання:** усне (письмове) опитування, виконання практичних завдань та завдань самостійної роботи, написання модульної контрольної роботи, екзамен.

8. Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	разом	у тому числі				
		Лекційні заняття	**Практичні заняття**	**Лабораторні заняття**	**Індивідуальна робота**	**Самостійна роб.**
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Художня культура світу від первісного суспільства - до Новітнього часу						
Тема 1. Мистецтво як соціокультурний феномен. Функції мистецтва. Види і жанри мистецтва. Періодизація розвитку мистецтв.	2	2				
Тема 2. Первісна архітектура та архаїчний живопис. Динамічні мистецтва доісторичної доби.	4	2				2
Тема 3. Мистецтво Месопотамії та Давнього Єгипту.	8		2			6
Тема 4. Образотворче, музичне та театральне мистецтво Стародавньої Індії та Китаю.	8	2				**6**
Тема 5. Давньогрецька архітектура та скульптура, музична і театральна культура Стародавньої Греції	14	2	2			10
Тема 6. Образотворче, музичне мистецтво, театр і драматургія Стародавнього Риму	12	2				10
Тема 7. Мистецтво Європи доби Середньовіччя.	8	2	2			4
Тема 8. Мистецтво Візантії і Київської Русі.	8	2	2			4
Тема 9. Театр і драматургія доби Відродження (вчена драма, комедія дель арте).	12	2	2			8
Тема 10. Образотворче і музичне мистецтво доби Відродження.	6	2	2			2
Тема 12. Образотворче мистецтво, музичне та театральне мистецтво доби Просвітництва. Просвітницький театр в Україні.	10	2	2			6
Тема 13. Мистецькі напрямки і течії у культурі 19-20 ст.	12	2	2			8
Тема 14. Театральне та музичне мистецтво сучасності.	8					8
Тема 15. Мистецтво кінематографії у культурі світу. Видатні постаті вітчизняного та світового кіномистецтва.	8		2			6
Разом за змістовим модулем 1	120	22	18			80

Усього годин	120	22	18	-	-	80

9.Форми поточного та підсумкового контролю:

Форми поточного контролю: контроль на аудиторних заняттях; контроль за самостійною роботою.

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

10. Критерії оцінювання результатів навчання

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам:

Поточний контроль	Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Екзамен
30 балів	10 балів	20 балів	40

Поточний контроль (30 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях рівний 12.

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів на навчальних заняттях

Рівні навчальних досягнень	**Оцінка в балах (за 1 бальною шкалою)**	**Критерії оцінювання**
Початковий (понятійний)	**1 бал**	Здобувач сприймає та відтворює тематичний матеріал з «Історії мистецтва» на частковому рівні, однозначно його характеризує, демонструє недостатньо сформоване художнє мислення.
	2 бали	Здобувач володіє незначною частиною тематичного матеріалу з курсу, демонструє недостатньо сформований рівень сприймання мистецьких творів, виявляє певні творчі вміння інтерпретувати культурно-мистецькі явища, володіє незначною частиною спеціальної термінології; словниковий запас в основному дозволяє викласти думку на елементарному рівні.

	3 бали	Здобувач здатний сприймати та інтерпретувати окремі мистецько-культурні явища, знає незначну частину тематичного матеріалу, послуговуючись обмеженим термінологічним та словниковим запасом.
Середній (репродуктивний)	**4 бали**	Здобувач здатний сприймати та інтерпретувати культурно-мистецькі явища на репродуктивному рівні, не завжди розуміє художньо-образної сфери мистецьких творів; застосування знань та термінологічного запас на практиці задовільне.
	5 балів	Здобувач володіє знаннями та вміннями, які дають змогу інтерпретувати окремі культурно-мистецькі явища, недостатньо вміє сприймати, інтерпретувати мистецькі твори, які вимагають абстрактного мислення; виявляє недостатні знання спеціальної термінології; словниковий запас не досить багатий.
	6 балів	Здобувач може сприймати та інтерпретувати значну частину тематичног матеріалу, але має недостатньо сформоване художнє мислення, не завжд послідовно та логічно характеризує окремі мистецькі твори, потребує уточнень і додаткових запитань; виявляє знання і розуміння основних тематичних положень, але не завжди вміє самостійно зробити аналіз культурно-мистецьких явищ, охарактеризувати історичні особливості мистецьких явищ, зробити порівняння та логічні висновки.
Достатній (алгоритмічно-дієвий	**7 балів**	Здобувачі здатний сприймати та інтерпретувати мистецько-культурні явища, не завжди робить переконливі висновки, не завжди послідовно викладає свої думки. Допускає термінологічні помилки; володіє основним програмно-тематичним матеріалом, але знання недостатньо стійкі.
	8 балів	Здобувач уміє сприймати і відтворювати окремі мистецькі та історико--культурні явища, досить повно характеризує художньо-образний зміст мистецьких творів, але демонструє стандартне мислення, йому бракує власних висновків, асоціацій, узагальнень, не завжди вміє поєднати своєрідність художніх образів та життєвих явищ; не завжди володіє спеціальною термінологією під час інтерпретації культурно-мистецьких явищ.
	9 балів	Здобувач виявляє достатнє засвоєння тематичного матеріалу, але допускає несуттєві неточності у використанні спеціальної термінології, що потребують зауваження чи коригування, трапляються поодинокі недоліки в інтерпретації мистецьких творів і мовленнєвому оформленні власних роздумів щодо культурно-мистецьких явищ; не завжди самостійно може систематизувати та узагальнювати тематичний матеріал.
Високий (творчо-професійний)	**10 балів**	Здобувач має міцні інтегровані знання, виявляючи їх усвідомлення, але, аналізуючи мистецько-культурні явища, допускає неточність у фіормулюваннях та використанні спеціальної термінології, не завжди обґрунтовано може довести власну думку щодо мистецьких творів, самостійно інтерпретувати їх зміст. Вказані неточності може виправляти самостійно.
	11 балів	Здобувач володіє тематичним матеріалом з «Історії мистецтва» у межах програми, вміє використовувати набуті знання, уміння і здібності у нови інтегрованих мистецько-творчих завданнях, виявляє знання спеціальної термінології, їх усвідомлення та міцність, уміння систематизувати, узагальнювати, інтерпретувати культурно-мистецькі явища у їх історичному контексті, взаємозв’язках, асоціювати їх з життєвими явищами.
	12 балів	Здобувач має ґрунтовні, усвідомлені знання з курсу, здатний систематизувати, узагальнювати, сприймати та інтерпретувати мистецьк історико-культурні явища, широко застосовувати асоціативні зв’язки мі художніми творами та історичними епохами, різного виду життєвими явищами. Свідомо використовує спеціальну термінологію у роздумах, висновках та узагальненнях щодо художніх образів, пропонує нетипові, цікаві варіанти інтерпретації мистецько-культурних явищ та їх історичного контексту; рівень художньо-творчого мислення, світопізнання і світовідчуття високий; здатний самостійно

		використовувати набуті знання, вміння та здібності у практичній та творчій діяльності.

Оцінювання поточної успішності здійснюється на практичних заняттях з дисципліни за 12-ти бальною шкалою згідно із зазначеними вище критеріями.

Загальна оцінка поточної успішності встановлюється шляхом обчислення середнього арифметичного від усіх отриманих на практичних заняттях балів та переведення їх у визначену програмою кількість балів (мах-30 балів) за формулою, у відповідності до чинного положення про рейтингову систему оцінювання (Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view).

Якщо здобувач не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточної успішності. Пропущені заняття здобувач має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Здобувачеві, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Здобувач, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12). Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації ним поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до них відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view).

Самостійна робота (10 балів)

Контроль за самостійною роботою здійснює викладач на консультаціях. Самостійна робота вважається виконаною, якщо студент засвідчує

опанування не менш ніж 60% від визначених у програмі тем для самостійного опрацювання. Оцінювання кожної теми здійснюється за 10-бальною шкалою, загальна оцінка встановлюється шляхом визначення середнього арифметичного (сума отриманих балів ділиться на кількість тем, які самостійно опанував здобувач).

Під час оцінювання самостійної роботи здобувача вищої освіти враховуються:

- обсяг і повнота висвітлення опрацьованої інформації;
- кількість і якість наведених прикладів, що підтверджують компетентність у тій або іншій темі;
- вміння аналізувати ті або інші мистецькі, історико-культурні явища, проводити аналогії, порівняння між ними;
- якість мовлення, логічність викладу інформації, вміння адекватно послуговуватись мистецтвознавчою та культурологічною термінологією під час висвітлення теми;
- вміння формулювати власну думку, власні оцінно-критичні судження щодо творів мистецтва, персоналій та явищ культури.

Таблиця

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів з дисципліни

Оцінка	Критерії оцінювання самостійної роботи
10 балів (відмінно)	здобувач вичерпно і логічно висвітлює самостійно опановану тему, наводить низку прикладів, які підтверджують глибоку обізнаність із матеріалом, надає власну оцінку тим або іншим мистецьким явищам
9 балів (дуже добре)	здобувач логічно викладає самостійно вивчений матеріал, однак не завжди може аргументувати свої твердження, подекуди допускає похибки у термінології
7-8 балів (добре)	здобувач лише поверхово опанував запропоновану для самостійного опрацювання тему, не може навести власних прикладів, не завжди розуміє значення окремих термінів, які використовує
6 балів (задовільно)	здобувач частково вивчив матеріал, однак не може логічно донести свої думки, не наводить необхідних прикладів, обмежено застосовує необхідну термінологію
0-5 балів (незадовільно)	здобувач не в змозі розкрити

	самостійно опрацьовану тему, не може відповідати на навідні запитання викладача

Модульна контрольна робота (20 балів)

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі здобувачі. Невиконання МКР оцінюється 0 балів. Під час оцінювання МКР увага звертається на повноту висвітлення теми, володіння термінологічним апаратом курсу, вміння обґрунтовувати власні міркування, характеризувати різноманітні культурні явища, співставляти, порівнювати їх, наводити приклади, висловлювати власні ідеї тощо.

Важливою умовою під час оцінювання МКР виступає дотримання здобувачем правил академічної доброчесності, регламентованих «Положенням про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/0B_EBvdN4dQSlMUozdmc2Ti0xY3MzMS1hbjlXLVVQSDZmNjU4/view?usp=sharing) та «Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція)
(https://is.gd/06cRsO).

Здобувачі, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Модульна контрольна робота складається із 3 питань, які оцінюються наступним чином:

1 питання – 5 балів,

2 питання – 5 балів,

3 питання – 10 балів. Загальна оцінка за МКР є сумою отриманих за кожне питання балів (max 20 балів).

Таблиця

Критерії оцінювання 1 та 2 питання МКР

Оцінка	Критерії оцінювання питань МКР
5 балів (відмінно)	здобувач дає повну і вичерпну відповідь на запитання, наводить приклади, вільно використовує термінологію, висвітлює власні міркування щодо висвітлених фактів

	або явищ
4 бали (добре)	здобувач надає відповідь на запитання, однак висвітлює не весь необхідний матеріал, не завжди наводить доцільні зразки або приклади, обмежено застосовує термінологію
3 бали (задовільно)	здобувач лише частково відповідає на питання, при цьому матеріал викладається не структуровано й не завжди логічно, не наводить необхідних прикладів, засвідчукє обмеженість термінологічного запасу
0-2 бали (незадовільно)	Відповідь на питання відсутня або здобувач належно не розкриває питання, робота містить багато граматичних помилок, виявлені ознаки академічної недоброчесності.

Таблиця
Критерії оцінювання 3 питання МКР

Оцінка	Критерії оцінювання питань МКР
10 балів (відмінно)	відповідь на питання характеризується повнотою й вичерпністю висвітленої інформації, здобувач логічно і грамотно викладає матеріал, наводить низку прикладів, презентує власні оцінні судження щодо тих або інших мистецьких, історико-культурних явищ
9 балів (дуже добре)	здобувач презентує високий рівень володіння навчальною інформацією, однак подекуди допускає незначні помилки у термінологічних визначеннях, не завжди супроводжує висвітлення теми необхідними прикладами й власними міркуваннями
7-8 балів (добре)	відповідь на питання чітка, однак носить ознаки фрагментарності, не завжди доцільними є наведені приклади

6 балів (задовільно)	здобувач частково відповідає на питання, однак не дуже логічно викладає думки, не наводить необхідних прикладів
0-5 балів (незадовільно)	здобувач не відповідає на питання або належно не розкриває його, не володіє термінологією, допускає багато граматичних помилок.

Таблиця

Рівні опанування навчального матеріалу і критерії оцінювання загальних результатів МКР

Рівні опанування навчального матеріалу (отримані за МКР бали)	Критерії оцінювання загальних результатів МКР
високий рівень 19-20 б.	Здобувач засвідчує високий рівень володіння теоретичним матеріалом з курсу, логічно викладає думку, наводить достатню прикладів прикладів. Робота характеризується повнотою, вичерпністю, цілковитою самостійністю, академічною доброчесністю.
достатній рівень 16-18 б.	Здобувач володіє достатньо широким арсеналом теоретичних знань з історії мистецтва, може наводити приклади, тлумачити факти, художні або історичні явища, однак не завжди може давати їм адекватну оцінку, не висловлює особистих міркувань щодо висвітлюваної тематики. Робота виконана самостійно, не містить ознак академічного плагіату.
середній рівень 12-15 б.	Здобувач презентує обізнаність у царині історії мистецтва, однак знання є поверховими, не може проводити аналогії, порівняння різних мистецьких, історичних, культурних явищ між собою, не може їх належно аналізувати й оцінювати. У роботі переважно дотримано принципи академічної доброчесності
початковий	Показники нижчі, ніж ті, які

рівень менше ніж 12 б.	відповідають середньому рівню. У роботі наявні ознаки академічної недоброчесності

Семестровий екзамен (40 балів)

Об'єктом контролю є рівень засвоєння теоретичних знань та сформованості практичних умінь майбутніх учителів мистецтва, музичного мистецтва у царині аналізу творів різних видів мистецтв, передбачених робочою програмою з курсу.

Відповідно перше та друге питання екзаменаційного білета перевіряють рівень засвоєння теоретичних знань, а третє питання – рівень сформованості вмінь щодо аналізу творів різних видів мистецтва.

Перше питання оцінюється в 15 балів, друге – 15 балів та третє – 10 балів (всього 40 балів). Бали нараховуються відповідно до таких критеріїв:

35-40 балів.

Перше та друге питання: повний виклад теоретичного матеріалу з історії мистецтва. Достатня кількість прикладів. Здобувач знає основні історичні періоди розвитку мистецтва, чітко формулює та пояснює особливості мистецько-культурних явищ у ту або іншу історичну епоху. Відповідь супроводжується достатньою кількістю ілюстрацій та прикладів. Дає чіткі відповіді на поставлені додаткові запитання.

Третє питання: Практичне завдання. Вміння застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності: здійснити аналіз мистецького твору.

30-35 балів.

Перше та друге питання: повний виклад теоретичного матеріалу. Достатня кількість прикладів. Здобувач знає основні історичні періоди розвитку мистецтва, чітко їх характеризує, однак не завжди може співвідносити ті або інші мистецькі явища із історичним контекстом, допускається незначних термінологічних помилок.

Третє питання: Практичне завдання. Здобувач здатен здійснити повноцінний аналіз мистецького твору, однак виявляє скутість словникового запасу, недостатнє володіння мистецтвознавчою термінологією (допускаються незначні помилки).

24-30 балів.

Перше і друге питання: Неповний виклад теоретичного матеріалу. Недостатня кількість прикладів. Здобувач не досить чітко формулює та пояснює значення основних термінів, може навести обмежену кількість прикладів, не робить власних висновків та узагальнень щодо мистецьких явищ, які вивчаються.

Третє питання: Практичне завдання. Не достатньо вміє застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності: не вірно або не чітко формулює думку під час аналізу твору мистецтва, не може чітко визначати його історичний контекст, естетичне значення тощо, допускає суттєві помилки у термінології.

Менше 24 балів – студент не склав іспит.

Здобувачі, які мають академічну заборгованість за результатами підсумкового контролю у формі екзамену, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком ліквідації академічної заборгованості (регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університету імені Івана Огієнка» (https://drive.google.com/open?id=1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86).

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

Зарахування результатів неформальної / інформальної освіти регулюється «Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view?usp=sharing).

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	**Підсумкова оцінка за шкалою ECTS**	**Підсумкова оцінка за національною шкалою (екзаменаційна)**
90-100	A (відмінно)/ Excellent	відмінно
82-89	B (добре)	добре
75-81	C (добре)/ Good	
67-74	D (задовільно)/ Satisfactory	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)/ Fail	незадовільно
1-34	F (незадовільно з обовязковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля) /Fail	

11. **Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна**: дисципліна не потребує спеціального програмного забезпечення. Використовуються: комп'ютер, проектор, альбоми репродукцій творів мистецтва.
12. **Рекомендована література**

Основна

1. Владимирова Н. Історія театру Західної Європи та США: посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв. Київ, 2024. URL: https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/NVlad-MAKET-1.pdf
2. Греченко В. А. Історія світової та української культури: Підручник для вищих закладів освіти. URL: https://archive.org/details/sk752701/page/n5/mode/2up?view=theater
3. Історія мистецтва : конспект лекцій / укладач С. І. Побожій. Суми : Сумський державний університет, 2021. 70 с.
4. Історія світової культури: Навч. посібник / Керівник авт. колективу Л. Т. Левчук. 3-тє вид. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Levchuk_Larysa/Istoria_svitovoi_kultury.pdf
5. Шевнюк О. Л. Історія мистецтв: навч. посібник. Київ : Освіта України. 452 с. URL: https://textbook.com.ua/kulturologiya/1473448115#

Додаткова

1. Борисова Т. В. Засоби активізації пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти у процесі вивчення дисципліни «Історія мистецтва». Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів. [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2025. Випуск 24. С.250-253.
2. Борисова Т. В. Формування у майбутніх вчителів музичного мистецтва умінь і навичок художньо-аналітичного мислення на заняттях з «Світової художньої культури». Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів.[Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2022. Вип. 21. С. 133-134.
3. Борисова Т. В. Формування емоційної культури молодших школярів засобами театральної діяльності на уроках мистецтва. Педагогічна освіта: теорія і практика : Збірник наукових праць / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України [гол. ред. Бахмат Н. В.]. Вип. 29 (2-2020). Київ : Міленіум, 2020. С. 111-122. (Index Copernicus) Категорія «Б» http://pedosv.kpnu.edu.ua/article/view/222911
4. Борисова Т. В. Формування культурної компетентності учнів закладів загальної середньої освіти на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво». Наукові записки. Серія «Психолого-педагогічні науки» (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя) / за заг. ред. В. В. Бурназової. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2024. № 2. С.34-43. https://doi.org/10.31654/2663-4902-2024-PP-2-34-43

5. Борисова Т.В. Творчо-педагогічна діяльність Бориса Ліпмана у контексті розвитку музичної культури на Поділлі // Митці рідного краю V/ Зб. матеріалів.[ред. кол.: В.Є. Берека (гол) та ін.]. Хмельницький : ХОІППО, 2019.с.32-39. URL: https://drive.google.com/file/d/1kU_8XQYl73Sx8DLRm8TD2hDidGMoNxkk/view
6. Борисова Т. В. Композиторський доробок Олексія Беца у контексті сучасної музичної культури Поділля//Трансформація музичної освіти і культури: традиція і сучасність : матеріали Міжнародної науково-творчої інтернет-конференції (3–5 травня 2021 р., м. Одеса) / ред. кол.: О. Л. Олійник, О. Л. Зосім, О. М. Маркова [та ін.] ; М-во культ. та інформ.політики України ; Одес. нац. муз. академ. ім. А. В. Нежданової ; Одес. орг. Нац. спіл. композ. України. Одеса : Астро-принт, 2021. С. 17-18.
7. Безклубенко С. Мистецтво: терміни та поняття: Енциклопедичне видання. Т.1 (А –Л) Київ : тов. «Наука», 2010.
8. Ірдинєнко К. О. Історія мистецтва XX століття: Методичні рекомендації для студентів. Луганськ : «Альма – матер», 2008. 44 с.
9. Павленко Ю.Н. Історія світової цивілізації. Київ, 2000. 350 с.
10. Трегубов К. Ю., Макуха О. В. Історія мистецтв: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2015. 151 с. URL: https://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PoltNTU/1053
11. Климова Л. В. Світова художня культура: Навч. посіб. Харків : Вид-во «Ранок», 2012. 160 с.: іл.
12. Куркіна С. Термінологічний словник-довідник з художньої культури. Кропивницький., Вид-во. 2020. 262 с.
13. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посібник. Вид. 2-ге /За заг. ред. проф. А. Яртися та проф. В. Мельника. Львів : Світ, 2005. 568 с.
14. Москвічова Ю. О. Історія мистецтв у контексті світової культури : навчально-методичний посібник : у 3-х т. Т. 1. Херсон : Видавництво ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 292 с.URL: Москвічова Ю. ІСТОРІЯ МИСТЕЦТВ Том 1 мал.pdf (vspu.edu.ua).
15. Миленька Г.Д. Історія зарубіжного театру (від Античності до Просвітництва). Київ: Видавництво Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова, 2007. 283 с.
16. Цуркан І., Борисова Т., Аліксійчук О. Мистецтво як засіб соціокультурної адаптації: вплив на освіту та суспільство. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького дер- жавного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 70. Том 2. С.136-142. Категорія «Б». https://doi.org/10.24919/2308-4863/70-2-18
17. Шевнюк О. Л. Культурологія: Навч. посібник. Київ: Знання – Прес, 2004. 53 с.

18. Шейко В.М., Тишевська Л.Г. Історія української культури: Навч. посібник / Наук. ред. В.М. Шейко. Київ : Кондор, 2006. 264 с.
19. Щолокова О.П. Розповідаємо учням про мистецтво : Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2013.
20. Aliksiichuk, O., Borysova, T., Priadko, O., Kuziv, M., Kartashova, Z., & Chaban-Chaika, S. (2024). Formation of intercultural competence of future music teachers. Multidisciplinary Science Journal, 6, 2024ss0211.2024
21. https://doi.org/10.31893/multiscience.2024ss0211Priadko, O., Aliksiichuk, O., Borysova, T., Chaban-Chayka, S., Onofriichuk, L., & Fedorchuk, V. (2024). The Role of Computer Technologies in Music Teacher Training. Implementing the Humane Education Strategy. BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience, 15(1), 362-376. https://doi.org/10.18662/brain/15.1/557

13. Рекомендовані джерела інформації

http://www.nbuv.gov.ua/	Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського
www.dnpb.gov.ua/	Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського
http://ruh.znaimo.com.ua/index-26750.html?page=12	Наукова бібліотека національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова
http://pidruchniki.ws/	Бібліотека українських підручників http://pidruchniki.ws/
Бібліотека К-ПНУ імені Івана Огієнка – Кам'янець-Подільський національний університет ім. Івана Огієнка (kpnu.edu.ua)	Бібліотека Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.
https://textbook.com.ua/kulturologiya/1473448115	Онлайн бібліотека наукових підручників
https://textbook.com.ua/kulturologiya/1473448115.	Сайт з історії мистецтва
Мистецтво - LibreTexts - Ukrayinska	Сайт з історії мистецтва онлайн-бібліотеки LibreTexts
www.bottega-gallery.com www.triptych-gallery.org www.artarsenal.in.ua www.cca.kiev.ua	*Сайти українських музеїв:* Галерея «Bottega» Галерея «Триптих» «Мистецький арсенал» «Центр Сучасного Мистецтва» при НаУКМА
Колекція | Британський музей (britishmuseum.org) https://www.britishmuseum.org/collection	Сайт онлайн-колекцій Британського музею
	Сайти провідних світових музеїв сучасного мистецтва:

www.museenkoeln.de/museum-ludwig www.guggenheim.org www.gnam.arti.beniculturali.it www.sprengel-museum.de www.moma.org	Музей Людвіга (Кельн) - www.museenkoeln.de/museum-ludwig Музей сучасного мистецтва Соломона Гуггенхайма Національна галерея сучасного мистецтва (Рим) Музей Шпренгеля (Гановер) Музей сучасного мистецтва (Нью-Йорк)
https://cultua.media/	Новини культури України
http://osvita.org.ua/	Освітній портал України